

21.10.2025

Naleraq

UKA2025/135

Kuno Fencker

Kalaallit Nunaanni nunaqarfinni tamani ingerlatsinissamut akuersissuteqarfiullutik qulimiguulinnut mittarfinnik pilersitsinissamut, pioreersunillu aserfallatsaaliuinissamut, kingusinnerpaamik UKA2026-mut, Naalakkersuisut sanaartornissamut pilersaarusiornissaannut (projektering) peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapātôK', Naleraq)

Siullermeerneqarneranut oqaaseqaat:

Siullermik Naleqqamiit Jens NapātôK', Naleraq, siunnersuutaanut pingaarutilimmut qutsavigurusupparput.

Naleqqamiit oqaaseqaatissatta atuanginnerani aperilaassavassi: Inuerusaaqataarusuppisi ilissi? Naleqqamiit naamerluinnaq! Naleqqamiit Inuup piujuarnissaa pingaartinnerpaajuartissavarput – aningaasat apeqqutaanerpaassagamik, inuk akigalugu? CO2 annikillisarinnissaa nunatsinni Inummik pingaarnerua? Naamik, INUK pingaarneruvoq – neriuppunga isumaqataasusi.

Eqqarsaatigilaarsiuk, meerarsi inoqarfimmi minnerusumi napparsimalerpoq. Qulimiguulik annaassiniartussaq aggerpoq, kisianni qulimiguulinnut mittarfiup akuersissutai pisuullutik meqqusaanngilaq. Atortorissaarutit pisuullutik, pisortat kingusinaarput. Kikkut akisussappat? Uagut, ilissi maani inersuarmiittusi Inatsisartut – minnerunngitsumillu Naalakkersuisut. Ila oqaluttuassat amerlaqaat, aali piviusoq, piviusorlu ajornerusinnaasarpoq inoqarfinni minnerusuni nunatsinni. Naak akisussaassuseq, naak inoqatinik pingaartitsineq, ataatsimoorneq?

Nalunaarusiaq 2022- meersup uppernarsivaa, nunaqarfiit 13-15-it akuerisaanngitsumik mittarfeqartut. Pigissaarnissaq eqqartunngilarput, *luksus*-it eqqartunngilagut – Naamik, peqqinnissaq, upalungaarsimaneq, ataqatigiinneq eqqartorparput Naleqqamiit. Sooruna inoqarfiit mikinerit taama sumiginnartigigut? Pitsaanerusariaqarpugut ilaa? Naleqqamiit nalunaarusiortitsiinnarnata, iliuuseqarniarpuq – Nalunaarusiammi qassit takuagut, annerusumillu iliuuseqarfigineqanngitsut?

Maanna nalunaarusiaq annertoorsuunngilaq, aamma ukiut 3 qaangiupput. Kisianni imaanngilaq, taanna toqqammavigalugu, tingussaasumik periartoqarsinnaajunnaartoq.

Naleqqamiillu isumaqarpugut, nalunaarusiaq tunaartaralugu politikkikkut aaliangissasugut ullumikkut, Naalakkersuisut peqqussallugit, qaa aallartinniaritsi, nalunaarusioqattaaginnarnasi!

Naleqqamiit isumaqarpugut, maanna iliuuseqanngikkutta, nunaqarfinnut attaveqarnerput, inuiattut ataqatigiinnerput, aningaasarsiornissarput – allatigullu periarfissatsinnik uatsinnut naallerartuassasugut. Naleqqamiit takusinnaavarput maannakkut iliuuseqanngikkutta inuunermik, peqqissutsimik, **Inuerusaanermillu** kinguneqassasoq.

Naalakkersuisut oqarput: Nalunaarusiaq ukiamut 2027-mut nutartilaariartigu – Nalunaarusianukua qassit atorniarpisigit? Aalajangersinnaassuseqarpisi? Naleqqamiit qulanngivissorpugut, siunnersuutigut ataqatigiipput – inoqarfiit minnerit nappaqqissavagut – Kalaallit Nunaat tamarmi ineriartussaaq, amerliartoqqilissaagut, nalittorsaanerulissaagut, ilinniarluarsimanerulissaagut, uatsinnut aallaavigissaagut – Inoqarfiit minnerit puigornagit.

Naggammut aperissaanga: Taamannaannaq mittarfissuit milliardikkaanik aningaasaliiffigineqarput, *NunaGreen* imaaliallaannaq 400 millioninik aallarniutissaanik nunatta karsianiit akilerparsi, utertitassaniit taamannaannaq millioninik aallerpusi – Nunatta karsia unammillernartorujussuarmiippoq aningaasanik aqutsinerlunneq, tulleriaarilluannginneq, pisinnaasaq qaangerlugu, imminut akilersinnaanngitsunik pilersitsiniangaaratta. Naleqqamiit takuarput nalunaarummi 11 million missaani pisariaqartinneqartoq, inoqarfiit minnerit aaqqiivigissangaanni qulimiguulinnut mittarfimmut – aap immaqa maanna kisitsisaa annerunngikkuni, minnerusinnaavoq – kisianni aamma eqqaamassavarput, taamanikkulli nunaqarfiit marluk matuneqarnikuupput.

Naleqqamiit politikkikkut aaliangersimavugut, paasissutissat aallartinnissamut pisariaqartitagut naammapput – suliaq aallartippat, soorunami kisitsisit allarpassuillu nalimmassarneqassapput – utaqqiinnassanngilagut. Naleqqamiit qulanngilagut, sapinngilagut, iliuuseqarusuppugut, allannguerusuppugut tigussaasunik. Naalakkersuisut misissueqqilaaginnarniarnerat akuerinngilarput – massakkut iliuuseqarniarta, nalunaarutaannarnik politikkikkut aalajangersuinata.

Taamaattumik Naleqqamiit naangaassuteqanngivilluta, Jens NapätôK', Naleraq, siunnersuutaa taperserparput, Sanaartornermullu Ataatsimiisitaliamut ingerlateqqipparput.